

AUTTAJIA ARKEEN

Toimintapisteen järjestäminen kuntalaistapahtumassa

Anna-Kaisa Yasin

Opinnäytetyö, syksy 2017

Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sosiaalialan koulutusohjelma

Sosionomi (AMK) +
diakonin virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Yasin Anna-Kaisa. Auttaja arkeen. Toimintapisteen järjestäminen kuntalaista-
pahtumassa. Syksy 2017, 33 s. Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan
koulutusohjelma, sosionomi (AMK) + diakonin virkakelpoisuus.

Opinnäytetyön tarkoituksena oli toteuttaa toimintapiste Pudasjärvellä pidetyssä
kuntalaista-
pahtumassa, jonka järjestivät Pudasjärven kaupunki ja ESIKOTO-
hanke. Opinnäytetyö on toiminnallinen opinnäytetyö, joka koostuu toiminnalli-
sista osuudesta ja kirjallisesta raportista. Raportin teoreettinen viitekehys muo-
dostuu osallisuuden, vapaaehtoistyön ja esikotoutumisen käsittelemisen kautta.

Toimintapiste suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Pudasjärven seurakunnan
diakoniatyöntekijöiden kanssa. Toimintapisteen kohderyhmänä olivat ESIKO-
TO-hankkeen kohderyhmä turvapaikanhakijat ja vastikään turvapaikan saaneet
sekä kaikki kuntalaista-
pahtumassa kävijät. Tavoitteena oli tarjota pisteen koh-
deryhmälle mielekästä tekemistä ja osallistumisen mahdollisuuksia vapaaeh-
toistyön kautta. Tavoitteena oli myös vuorovaikutuksen lisääntyminen ja ennak-
koluulojen väheneminen sekä Pudasjärven seurakunnan Lähimmäispalvelun
tunnettuuden lisääminen.

Toimintapiste käsitteli vapaaehtoistyötä ja siinä oli kaksi osaa, joista molempiin
oli tapahtumassa kävijöiden mahdollista osallistua. Toimintapisteellä vieraili pal-
jon kävijöitä, mutta lopulta toimintaan päätti ottaa osaa vain joitakin ihmisiä. Syi-
tä tähän lienevät muun muassa kielen ja sitä kautta pisteen toimintaidean ym-
märtämisen puute, mahdollisesti monimutkaiseksi koettu toteutustapa sekä ih-
misten haluttomuus tarjota apua tuntemattomille ja vastaanottaa sitä heiltä.
Toimintapisteen ideasta pidettiin, mutta toteutustapaa kannattaisi vastaavanlai-
sessa työssä kehittää.

Asiasanat: toiminnallinen opinnäytetyö, esikotoutuminen, vapaaehtoistyö

ABSTRACT

Yasin Anna-Kaisa. Helpers for everyday life. Implementing an activity point in an event for the citizens of a municipality. Autumn 2017, 33 pages. Diaconia University of Applied Sciences, Degree programme in Social Services, Bachelor of Social Services + Deacon.

The purpose of this thesis was to implement an activity point in the event for the citizens of the municipality Pudasjärvi, Finland. The event was organized by the town of Pudasjärvi and ESIKOTO-project. This thesis is a functional one including a functional part and a written report. The report's theoretical background consists of pre-integration, participation and voluntary work.

The activity point was planned and carried out in co-operation with the deacons of Pudasjärvi parish. The target group of the activity point included ESIKOTO-project's target group (asylum seekers and people who have recently received asylum) and all the visitors of the main event. The aim was to offer meaningful activity and participation possibilities to the target group. The aim was also to increase interaction, dismantle prejudices and increase the awareness of Lähimmäispalvelu, a certain form of diaconal work in the Pudasjärvi parish.

The topic of the activity point was voluntary work. The point was separated into two parts. There were quite many visitors in the point but only a few of them decided to take part in the activity. Reasons for this were supposedly lack of language skills and because of that also understanding the function's idea. Possibly also the point's way of acting was considered too complicated. One reason could also have been people's disinclination to help or receive help from unknown people. The idea of the activity point was well liked, but the way of implementation could be developed more in the future.

Key words: functional thesis, pre-integration, voluntary work

SISÄLLYSLUETTELO

TIIVISTELMÄ	2
ABSTRACT	3
1 JOHDANTO	5
2 ESIKOTOUTUMINEN	6
2.1 Esikotoutuminen käsitteenä	6
2.2 Esikotouttaminen kolmannen sektorin työnä	7
3 NÄKÖKULMIA OSALLISUUTEEN	9
3.1 Mitä osallisuus on?	9
3.2 Osallisuus, paikallisuus ja maahanmuuttajuus	10
4 VAPAAEHTOISTYÖ	11
4.1 Vapaaehtoistyön motiivit ja anti	11
4.2 Vapaaehtoiminta kirkossa	12
4.3 Maahanmuuttajat vapaaehtoisina	14
5 TYÖN TAVOITTEET JA EETTISYYS	16
5.1 Tavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä	16
5.2 Eettisyyden ja luotettavuuden huomioiminen	16
6 KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS	18
6.1 Aikamarkkinat	19
6.2 Lähimmäispalvelu	20
7 ARVIOINTI	22
7.1 Riskit ja niiden toteutuminen	23
7.2 Tavoitteiden toteutuminen	24
7.3 Palaute	25
8 POHDINTA	27
9 LÄHTEET	30

1 JOHDANTO

Sosiaalialan työn laajasta kirjosta monikulttuurinen työ lienee itselleni tutuin ja läheisin oman elämäntilanteeni vuoksi. Olen myös työskennellyt lyhyen aikaa maahanmuuttajien parissa. Kotikaupungissani Pudasjärvellä monikulttuurisuus on myös erittäin ajankohtaista. Pudasjärvelle on avattu vastaanottokeskus vuonna 2008, ja se on vastaanottanut kiintiöpakolaisia vuodesta 2012. Oli siis luontevaa lähteä tekemään opinnäytetyötä esikotouttamisen kehittämishanke ESIKOTO:ssa, joka alkoi kesällä 2016 ja jonka toiminta-alueena Pudasjärvin on.

ESIKOTO (Esikotouttamisen kehittämishanke Pohjois-Pohjanmaalla) on vuosina 2016-2018 toteutettava ESR (Euroopan sosiaalirahasto) -rahoitteinen turvapaikanhakijoiden esikotouttamista edistävä hanke, jossa tarkoituksena on järjestää turvapaikanhakijoille ja juuri turvapaikan saaneille toimintoja ja kehittää toimintamalleja, jotka ovat osallistavia ja laitostumista ehkäiseviä. Tässä tehdään yhteistyötä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, joista kootaan myös toimijaverkosto. ESİKOTO-hanke toteutetaan Pohjois-Pohjanmaalla, ja sen osatoteuttajat ovat Oulun Diakonissalaitoksen säätiö, Diakoniammattikorkeakoulu, Vuolle-Setlementti ja Metsähallituksen luontopalvelut. (Oulun Diakonissalaitos 2016.)

ESİKOTO-hankkeen osatoteuttaja Vuolle-Setlementti järjesti yhdessä Pudasjärven kaupungin kanssa maaliskuun 2017 lopussa kaikille kuntalaisille avoimen tapahtuman, jossa oli mukana myös ESİKOTO-hankkeen kohderyhmään kuuluvia turvapaikanhakijoita. Toteutin opinnäytetyönäni tapahtumassa yhden toimintapisteistä.

Vapaaehtoistyötä käsittelevä toimintapiste koostui kahdesta osasta, jotka olivat nimeltään Aikamarkkinat ja Lähimmäispalvelu. Pisteiden suunnittelivat ja toteuttivat kanssani diakoniatyöntekijät Pudasjärven seurakunnasta. Toimintapisteiden kohderyhmänä olivat päätapahtumaan osallistuvat turvapaikanhakijat ja kuntalaiset.

2 ESIKOTOUTUMINEN

2.1 Esikotoutuminen käsitteenä

Suomen lainsäädäntö takaa kotouttamisen palvelut jokaiselle maahanmuuttajalle. Laki määrittelee maahanmuuttajan seuraavasti:

Suomeen muuttanutta henkilöä, joka oleskelee maassa muuta kuin matkailua tai siihen verrattavaa lyhytaikaista oleskelua varten myönnetyllä luvalla tai jonka oleskeluoikeus on rekisteröity taikka jolle on myönnetty oleskelukortti; (Laki kotoutumisen edistämisestä 2010 3 §)

Turvapaikanhakijan ei siis voi katsoa olevan lain tarkoittama maahanmuuttaja. Tällöin hänelle eivät myöskään kuulu laissa määritellyt maahanmuuttajan kotoutumista edistävät toimenpiteet kuten alkukartoitus, kotoutumiskoulutus tai kotoutumissuunnitelma (Laki kotoutumisen edistämisestä 2010). Henkilön katsotaan muuttaneen maahan siitä alkaen, kun hän saa oleskeluluvan (Helminen & Keski-Petäjä 2016). Turvapaikanhakijoiden kohdalla kotoutumisen ja kotouttamisen sijaan tulisi puhua esikotoutumisesta ja esikotouttamisesta.

Esikotoutumisella tarkoitetaan turvapaikanhakijan turvapaikkapäätöstä edeltävää aikaa, jolloin hän tutustuu uuteen yhteiskuntaan ja opettelee toimimaan siinä. Kuitenkaan mitään tahoa ei ole velvoitettu järjestämään esikotoutumisajalle toimintaa eikä ole olemassa esikotouttamistoimenpiteitä, joita turvapaikanhakijoille olisi lain mukaan järjestettävä. (ESIKOTO-hanke 2016, 3.)

Esikotoutuminen on suhteellisen tuore käsite, jonka käyttö näyttää vielä olevan hajanaista ja vähäistä. Yleisessä kielenkäytössä sekä julkisuudessa käsitteet kotoutuminen tai maahanmuuttaja ulotetaan usein epätasaisesti koskemaan myös esikotoutujia. Käsitteiden käyttöön toivoisi täsmällisyyttä, jotta kaikille olisi selvää, mistä milloinkin puhutaan. Oletettavasti juuri käsitteen tuoreuden ja vaikeutumattomuuden vuoksi saatavilla ei tätä työtä tehdessä ollut riittävästi lähdekirjallisuutta esikotoutumisesta. Sen vuoksi olen työn teoriaosuudessa käyttänyt maahanmuuttajia koskevia lähteitä, vaikka esikotoutujat eivät varsinaisia maahanmuuttajia olekaan.

Kotoutumisen kuvataan usein olevan kaksisuuntainen prosessi. Siinä muuttuvat, oppivat ja sopeutuvat sekä maahanmuuttaja että yhteiskunta. (Työ- ja elinkeinoministeriö i.a.) Samoin esikotoutumisen voi ajatella tällaisen vastavuoroisuuden kautta.

Turvapaikkapäätöksen odotusaika on pitkä ja sitä leimaavat usein epätietoisuus ja turhautuminen. Toiminnan ja aktiivisuuden mahdollisuudet sekä vaikutusmahdollisuudet oman elämän asioissa, kuten asumisessa, ovat pienet. Kaiken tämän vuoksi olisi tärkeää saada esikotoutumista vahvistamaan kontakteja muihin ihmisiin sekä mahdollisuuksia yhteiseen toimintaan. Vapaaehtoistoiminta yhdistää nämä molemmat hyvin.

2.2 Esikotouttaminen kolmannen sektorin työnä

Yksityisen sektorin voidaan sanoa osallistuvan esikotouttamisen toteutukseen siinä mielessä, että se rahoittaa esikotoutumisvaiheen parissa toimivia hankkeita, jollainen ESIKOTO-hankekin on. Varsinaisen esikotouttamistoiminnan toteuttaminen on kuitenkin lähinnä kolmannen sektorin harteilla, mutta sen tekemä työ on kovin hajanaista. Tämän kaltaisena esikotoutumisvaihe ei ole turvapaikanhakijan eikä yhteiskunnan kannalta hyödyllinen tai tehokas. (ESIKOTO-hanke 2016, 3.)

Kolmannen sektorin toimijoiden toteuttaman esikotouttamisen tavoitteena on osallistaa ja aktivoida turvapaikanhakijaa sekä ehkäistä laitostumista järjestämällä toimintaa ja tekemistä. Esikotouttamisella voidaan käyttää jo odotusaika hyödyksi ja rakentaa pohjaa mahdolliselle oleskeluluvan saamisen jälkeiselle kotoutumiselle. (Oulun diakonissalaitos 2017.)

Valtakunnallisista järjestöistä esimerkiksi Suomen Punaisella Ristillä, Suomen Pakolaisavulla sekä Pelastakaa Lapset ry:llä on toimintaa turvapaikanhakijoille (ks. esimerkiksi www.spr.fi). Niin ikään monet paikalliset järjestöt ottavat toimintaansa mukaan turvapaikanhakijoita. Lisäksi erikseen monille paikkakunnille on perustettu monikulttuurisia yhdistyksiä.

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon seurakunnista osassa on tehty maahanmuuttajatyötä ennenkin, mutta viimeistään vuoden 2015 turvapaikanhakijoiden aalto sai useimmat seurakunnat aloittamaan työn turvapaikanhakijoiden hyväksi jossain muodossa. Seurakuntien toteuttamia esikotouttavia toimintamuotoja ovat muun muassa kerhot ja ryhmät, retket ja leiripäivät, tapahtumat, ystäväperhetoiminta, kielenopetus vapaaehtoisvoimin, vapaaehtoistyön tarjoaminen turvapaikanhakijoille sekä heidän kutsumisensa mukaan seurakunnan olemassa olevaan toimintaan. (Niemi & Siirto 2017.)

3 NÄKÖKULMIA OSALLISUUTEEN

3.1 Mitä osallisuus on?

Aaro Harju määrittelee osallisuuden hyvään elämään kuuluvaksi kokemukseksi kuulumisesta, mukanaolosta ja vaikuttamisesta. Hänen mukaansa osallisuuden kokemus syntyy helpoiten, kun ihminen motivoituu ja osallistuu. (Harju 2005, 68-69.) Taina Meriluoto ja Leena Marila-Penttinen taas näkevät osallisuuden ja osallistumisen jatkuvana kehänä jossa toinen johtaa toiseen: osallisuuden kokemus siis vaikuttaa osallistumiseen ja päinvastoin (Meriluoto & Marila-Penttinen 2015, 9).

Vuokko Niirasen mukaan osallisuuden ja osallistumisen erottaa niiden luonne: osallisuus on tunnetta vaikuttamisen mahdollisuudesta, kun taas osallistuminen on toimintaa (Yeung 2003, 307). Meriluodon ja Marila-Penttisen näkemys on, että osallistuminen ei kuitenkaan ole aina toimintaa (eikä toimintaan voida velvoittaa), vaan joillekin se voi tarkoittaa yksinkertaisesti läsnäoloa tai kuuntelemista (Meriluoto & Marila-Penttinen 2015, 9).

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vapaaehtoistoiminnan linjaus kertoo osallisuuden kirkossa käsittävän kaksisuuntaisesti yhteisön tarjoamasta hyvästä osana olemisen, mutta myös omien lahjojen antamisen yhteiseksi hyväksi (Suomen ev. lut. kirkko 2015, 5). Viime vuosina kirkko on korostanut osallisuutta; esimerkiksi vuoden 2007 strategiassa Meidän kirkko – osallisuuden yhteisö, joka nostaa esiin vapaaehtoisten toimintamahdollisuuksien parantamisen (Kirkkohallitus 2007). Toisaalta huolimatta kaikesta osallisuuspuheesta ja halukkuudesta määrittyä osallisuuden edistäjäksi kirkko ei näytä kuitenkaan huolivan tunnetusti osallistavaan toimintaan, vapaaehtoistoimintaan, niitä, jotka osallisuutta erityisesti kaipaavat (Grönlund 2009, 92).

3.2 Osallisuus, paikallisuus ja maahanmuuttajuus

Pudasjärvellä on tavoitteena, että vuoteen 2018 mennessä 10 % kuntalaisista on maahanmuuttajataustaisia (Pudasjärven kaupunki 2011, 12). Oman käsitykseni mukaan ainakaan Pudasjärveltä kuntapaikan saaneet turvapaikkaa hakenneet tai myöskään Pudasjärvelle otetut kiintiöpakolaiset kuitenkin eivät halua jäädä paikkakunnalle asumaan pysyvästi, vaan he pyrkivät muuttamaan parin vuoden kuluttua suurempiin kaupunkeihin. Pohjois-Pohjanmaalla (muun muassa Pudasjärvellä) toteutetun Koti maalla -hankkeen eräs tärkeistä huomioista oli, että ihmisen sitoutumisessa omaan asuinpaikkaansa ja paikalliseen kulttuuriin on tärkeää etenkin yhteinen toiminta sekä ihmisten väliset kohtaamiset ja kokemusten vaihtaminen (Moilanen 2013, 7). Tästä näkökulmasta vapaaehtoistyö on hyvä yhteisen toiminnan synnyttäjä ja voi toimia omaan asuinpaikkaan kiinnittäjänä.

Pudasjärvi maaseutumaisena kaupunkina sisältää maaseudun erityispiirteet, mahdollisuudet ja uhkatekijät. On tosiasia, että palvelut ja tekemisen mahdollisuudet ovat maaseudulla rajalliset. Kuitenkin voidaan ajatella asiaa toiseuden positiivisesta näkökulmasta: sekä maaseutu suhteessa kaupunkiympäristöön että maahanmuuttajat suhteessa valtaväestöön määrittyvät monesti toiseuden kautta, mutta tämä yhteinen toiseuden kokemus voi olla myös maaseutua ja maahanmuuttajia yhdistävä tekijä (Saartenoja 2010, 33).

Lienee itsestäänselvyys, että kontaktit paikalliseen väestöön auttavat maahanmuuttajaa kotoutumaan. Siksi on hyvä, että jo esikotoutumisvaiheessa syntyy kontakteja ja kohtaamisia helpottamaan varsinaista kotoutumista. Turvapaikanhakijoiden ja suomalaisten opiskelijoiden yhteisistä työpajoista seuranneita turvapaikanhakijoiden osallisuuden kokemuksia tuottivat Maria Ponkilaisen (2016, 28) tutkimuksen mukaan kohtaaminen positiivisessa ja arvostavassa ilmapiirissä, hyväksytyksi tulemisen kokemus, yhteinen toiminta ja vuorovaikutus. Vaikka nämä osallisuuden kokemukset saavutettiin liikunnallisissa työpajoissa, luulen, että niitä olisi mahdollisuus kokea myös vapaaehtoistoimintaan osallistumalla.

4 VAPAAEHTOISTYÖ

Aaro Harju määrittelee vapaaehtoistyön olevan ihmisen osaamisen ja ajan eli konkreettisen työpanoksen antamista yhteisen hyvän toteutumiseksi ilman taloudellista korvausta (Harju 2003, 118). Vapaaehtoistyössä ihmisen on mahdollista konkreettisesti toteuttaa omia arvojaan (Yeung 2003, 314). Opinnäytetyöni toiminnallisessa osuudessa on kyse kahdenlaisesta vapaaehtoisuudesta. Toinen on kertaluontoista, konkreettista ja vastavuoroista auttamista, jonka sisältö määrittyy avunsaajan tarpeiden ja auttajan omien resurssien mukaan. Tällainen vapaaehtoisuus edustaa erästä vapaaehtoistoiminnan lisääntyvää muotoa, episodista vapaaehtoisuutta eli pätkävapaaehtoisuutta (ks. Nylund & Yeung 2005, 28). Toinen toimintapisteessä esillä oleva vapaaehtoisuus taas on luonteeltaan kristilliseen lähimmäisenrakkauteen pohjautuvaa ”rinnalla kulkemista”, jota toteuttavat tehtäväänsä sitoutuneet, koulutetut vapaaehtoiset. Näiden vapaaehtoistoiminnan muotojen äärelle toivotaan erilaisista lähtökohdista ja erilaisilla taidoilla varustettuja ihmisiä kohtaamaan toisensa arjessaan – juuri kuten vapaaehtoisina toimivat maahanmuuttajat toivovat itsekkin (Viitanen 2016, 98).

4.1 Vapaaehtoistyön motiivit ja anti

Daniella Morales Vivallon ja Richard Nilssonin tutkimuksen mukaan vapaaehtoistyöhön sitoudutaan pääasiassa kolmen tekijän vaikutuksesta: usko vapaaehtoisuuteen, kiinnostus yhteisön toimintaa kohtaan sekä lähipiirin vaikutus. Toiminnan kautta syntyneet sosiaaliset suhteet ja yhteenkuuluvuuden tunne, vahvistumisen, arvostuksen ja tärkeäksi itsensä tuntemisen kokemukset, henkilökohtainen kasvu ja halu antaa jotakin yhteiskunnalle ovat ne syyt, jotka saavat ihmiset jatkamaan vapaaehtoistyötään. (Morales Vivallo & Nilsson 2014, 23-30.) Suomalaisessa yhteiskunnassa tärkein motiivi on altruistinen: halu auttaa muita (Yeung 2003, 312).

Myös Inger Norling on tutkinut motiiveja ihmisten vapaaehtoistyöhön sitoutumisen taustalla. Hän on löytänyt osin samoja motiiveja, mutta tarkastelee motiiveja egoismin ja individualismin näkökulmasta. Hänen mukaansa nykyään on vah-

vistunut ajatus siitä, että vapaaehtoiset haluavat jotakin vastineeksi sitoutumisestaan. Altruistiset motiivit ovat yhä vahvoina toiminnan taustalla, mutta ainakin osin egoistisia tai individualistisia motiiveja on myös olemassa. Jotkut tekevät vapaaehtoistyötä saadakseen siitä myönteistä palautetta itselleen. Toiset (etenkin kirkon vapaaehtoistyöntekijät) taas kokevat vapaaehtoistyöyhteisön niin läheiseksi – kuin perheeksi –, että haluavat olla siinä mukana kokemansa yhteenkuuluvuuden tunteen takia ja sitoutuvat myös usein pidemmäksi aikaa. Jotkut ovat mukana toiminnassa esimerkiksi saadakseen itse päättää toiminnan toteuttamistavoista. (Norling 2016.)

Suhteessa sosiaaliseen osallisuuteen vapaaehtoistyön tekemisellä on todettu olevan monia positiivisia vaikutuksia samalla tavoin kuin työssä käymisellä. Vapaaehtoistyötä tekevä saa toiminnan kautta vakaita, pysyviä ihmissuhteita ja sosiaalisia kontakteja elämäänsä sekä sopeutuu helpommin yhteiskuntaan. Vapaaehtoistyön kautta on mahdollista toteuttaa aktiivista kansalaisuutta ja ilmaista kiintymystä kotipaikkaansa kohtaan. Eräs merkittävä seikka on vapaaehtoisuudesta syntyvä materiaalisesta hyvinvoinnista riippumaton merkityksellisyyskokemus. (Nichols & Ralston 2011, 901.) Toisaalta sosiaalisten resursien osalta van Ingen ja Kalmijn ovat todenneet, että vapaaehtoisorganisaatiossa toimiminen jäsenenä tai vapaaehtoisena ei vaikuta sosiaalisiin resursseihin (esimerkiksi läheisten ihmisten riittävä määrä tai puhekumppanin saatavuus aina tarvittaessa) väestössä yleisesti. Kuitenkin tiettyjen ryhmien (kuten etnisten vähemmistöjen), joilla on hankalaa kohentaa sosiaalisia resurssejaan muualla, kohdalla vapaaehtoisosallistumisella on positiivinen vaikutus. (van Ingen & Kalmijn 2010, 507.)

4.2 Vapaaehtoiminta kirkossa

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon vapaaehtoistoiminnan linjaus määrittelee kirkon vapaaehtoistoiminnan muodostuvan kolmesta elementistä, joita ovat organisoidut vapaaehtoistehtävät (kuten isostoiminta tai diakoniatyön vapaaehtoisuus), seurakunnan luottamustoimet sekä seurakuntalaisten itsensä omaehtoisesti elämässään toteuttama lähimmäisten palvelu (Suomen ev. lut. kirkko

2015). Anne Birgitta Yeungin (2003, 309) määrittely vapaaehtoistoiminnasta ja -toimijoista kirkon piirissä kuuluu seuraavasti:

Kirkollinen vapaaehtoistoiminta voidaan määritellä kristilliseen elämäntapaan kuuluvaksi lähimmäisvastuuksi ja kirkon piirissä toimiva vapaaehtoistyöntekijä henkilöksi, joka kantaa vastuuta seurakunnan tehtävistä ilman palkkaa.

Tällöin toiminnan motiivi erottaa sen muusta vapaaehtoistoiminnasta. Kristilliseen elämäntapaan kuuluu erottamattomasti lähimmäisenrakkaus, joka johtaa hyvän tekemiseen lähimmäiselle. Kristilliseen vapaaehtoistoimintaan ohjaa yksilön oman motivaation lisäksi myös kristityille kuuluva vastuu lähimmäisenrakkauden toteuttamisesta kirkon perustehtävänä (Suomen ev. lut. kirkko 2015, 5).

Kristillistä vapaaehtoistoimintaa tehdään kristillisistä vaikuttimista käsin, mutta siinä ei kuitenkaan ole kysymys vain kirkon piirissä tehtävästä työstä. Päinvastoin kristillinen vapaaehtoistyö sisältää kaiken sen vapaaehtoisen työn, johon on Jumalan kutsumus. (Kirkkohallitus 2006, 11.) Kutsumusajattelu koskien kaikkea työtä löytyy myös Martti Lutherin teologiasta. Hänen teologiastaan käsin niin vapaaehtoisen roolissa kuin kaikissa muissakin arjen rooleissa toimiessaan ihminen toteuttaa samalla Lutherin korostusta maallisten virkojen pohjautumista lähimmäisenrakkauteen. Luther ajattelee, että ihminen on yhteiskunnassa ja arkisessa elämässään eri rooleissa toimiessaan kutsuttu palvelemaan lähimmäistään. (Kopperi 2007, 153.)

Putnamin ja Campbellin mukaan aktiiviset kirkossakävijät toimivat todennäköisemmin vapaaehtoistyössä (sekä maallisten organisaatioiden kuin kirkonkin piirissä) kuin vähemmän aktiiviset (Wang & Handy 2013, 1575). Tämän voisi ajatella johtuvan juuri kristillisen uskon ominaisuudesta; onhan lähimmäisenrakkaus kristinuskon tärkeimpiä arvoja. Kuitenkin keskimäärin suomalaisen luterilaisen seurakunnan jäsenet eivät ole aktiivisia vapaaehtoistoimijoita (Hiilamo & Hiilamo 2007, 118).

Antti Eleniuksen esittelemän avaran diakonian mallin mukaan kaikenlainen toisen ihmisen hyvään tähtäävä toiminta voidaan nähdä diakoniana. Avaran diakonian mallissa kaikkien luotujen ajatellaan olevan osa yleistä diakoniaa; Jumalan rakkauden välikappaleita. (Elenius 2007, 162-163.) Tästä näkökulmasta

esimerkiksi Aikamarkkinoilla omaa aikaansa ja työtään toiselle tarjoava ihminen toimii itse ehkä sitä tietämättä Jumalan vaikuttamana.

4.3 Maahanmuuttajat vapaaehtoisina

Perinteisesti maahanmuuttajat on luettu mukaan jollakin tavalla heikompiosaisien ja heikommin työllistyvien ryhmään. Suhteessa vapaaehtoistyöhön tämä ryhmä nähdään ennen kaikkea vapaaehtoistoiminnan kohteena ja autettavina eikä itse vapaaehtoistojina. (Grönlund 2009, 94.)

Kanadaa koskevan tutkimuksen mukaan maahanmuuttajat sitoutuvat epätodennäköisemmin sekä uskonnollisten että maallisten organisaatioiden toimintaan vapaaehtoisena kuin valtaväestö (Wang & Handy 2013, 1570). Dingeman Wiertz on tutkinut asiaa lisää ja todennut, että etnisiin vähemmistöihin kuuluvat kyllä aloittavat yhtä usein vapaaehtoisena kuin valtaväestö, mutta he jättävät toiminnan herkästi kesken, mikä selittää heidän alhaiset osallistumislukunsa. Wiertz on myös huomannut, että etnisten vähemmistöjen ja valtaväestön välillä on eroa siinä, minkälaisiin organisaatioihin he pyrkivät sitoutumaan: etnisiin ryhmiin kuuluvat toimivat mieluummin sellaisissa organisaatioissa, joissa on ennestään paljon etnistä vaihtelevuutta, kun taas valtaväestö välttää tällaisia organisaatioita. Tämä tarkoittaa, että etninen monipuolisuus merkitsee eri asioita etnisille ryhmille ja valtaväestölle. Toisille se on jotakin, johon on helpompaa mennä mukaan; toisille se on jotakin välttävää. (Wiertz 2016, 821.)

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon piirissä sekä kirkollisissa järjestöissä maahanmuuttajia on toiminut vapaaehtoisena vähän. Henrietta Grönlundin tutkimuksessa vain yhdeksässä prosentissa vastaajaorganisaatioista on toiminut maahanmuuttajia vapaaehtoisina toimien lapsi- ja nuorisotyössä, keittiö- ja siivoustyössä, muussa hengellisessä työssä sekä pieneltä osin diakoniatyössä ja kiinteistö- ja huoltotöissä. (Grönlund 2009, 89.)

Kuitenkin vapaaehtoistoimintaan osallistumisella on sosiaalisten suhteiden syntymisen kautta selviä positiivisia vaikutuksia maahanmuuttajan sopeutumisessa uuteen maahan. Vapaaehtoisena toimiminen hyödyttää etenkin sellaisia maa-

hanmuuttajia, joiden sosiaaliset resurssit ovat vähäiset. (Fong & Shen 2016, 632.) Taru Viitasen pro gradu -tutkielman mukaan vapaaehtoistoiminta on yhteydessä kotoutumiseen kolmella tavalla: maahanmuuttajat oppivat sitä tehdesään uutta, saavat sisältöä elämäänsä sekä solmivat uusia ihmissuhteita. Lisäksi vapaaehtoistoiminta on osa ammatillista kotouttamistyötä esimerkiksi työharjoitteluiden kautta. Kolmanneksi vapaaehtoistyön kautta voidaan osoittaa solidaarisuutta ja tarjota vertaistukea uusille maahanmuuttajille, mikä taas tukee heidän kotoutumistaan. (Viitanen 2016, 93-94.)

Viitasen tutkielmassa altruistinen motiivi on suurin syy maahanmuuttajien vapaaehtoistoiminnassa toimimiselle. Viitanen peräänkuuluttaa sellaista vastavuoroisuuden ja avunannon kulttuuria, joka Suomesta näyttää puuttuvan, mutta joka on osa joidenkin hänen haastattelemiensa ihmisten tapaa olla ja elää. Tällainen auttamisen itsestäänselvyys on saanut heidät tekemään vapaaehtoistyötä mieltämättä sitä edes sellaiseksi. (Viitanen 2016, 92.) Näen kuitenkin, ettei suomalaisesta yhteiskunnasta puutu auttamisenhalua. Anne Birgitta Yeungin (2003, 312) mukaan suomalaisten vapaaehtoisten motiivit ovat usein muita maita altruistisempia. Voi olla, että suomalaisten auttamisenhalu kanavoituu ennemminkin organisoituun toimintaan hakeutumisen kautta kuin avuliaisuutena arjessa.

Suomalaisessa korkean hyvinvoinnin yhteiskunnassa toisenlaisesta ympäristöstä tulevan maahanmuuttajan voi olla vaikea ymmärtää, miksi vapaaehtoistyö on täälläkin tarpeellista. Heidän kokemuksensa voi myös olla, että vapaaehtoistoi-mijoita käytetään hyväksi korvaamaan palkattu työntekijä tai sellaisia palveluita, joita yhteiskunnan pitäisi tarjota. Vapaaehtoistoiminta on myös voitu käsittää tukitoimenpiteeksi heille itselleen, jos työtä tai opiskelua ei ole ollut tarjolla. Haasteita, jotka voivat estää tai vaikeuttaa maahanmuuttajan vapaaehtoisena toimimista, on muun muassa koettu informaation puute, puutteellinen kielitaito tai kulttuurintuntemus, epä tietoisuus vapaaehtoisen roolista (sekä vapaaehtoisella itsellään että asiakkaalla), passiiviset tuettavat tai omasta kulttuurista nousevat haasteet. (Viitanen 2016, 85-101.)

5 TYÖN TAVOITTEET JA EETTISYYS

5.1 Tavoitteet lyhyellä ja pitkällä aikavälillä

Opinnäytetyöni tavoite oli lyhyellä aikavälillä ESIKOTO-hankkeen puitteissa ja sen tavoitteiden mukaisesti luoda turvapaikanhakijoille mielekästä tekemistä ja osallistumismahdollisuuksia vastaanottokeskuksen ulkopuolella. Osallistumismahdollisuudet olivat samalla avoimia kaikille tapahtumaan osallistuville. Tavoitteena oli myös mahdollistaa turvapaikanhakijoille toimintapisteen kautta syntyviä kontakteja paikkakunnalla asuvaan väestöön. Toimintapisteen järjestämisellä kuten koko päätapahtumalla tavoiteltiin myös pudasjärveläisten ja turvapaikanhakijoiden välisen vuorovaikutuksen lisääntymistä ja ennakkoluulojen vähenemistä. Toimintapisteen kautta oli tarjolla monipuolista auttamista: Lähimmäispalvelun kautta pitkäaikaista säännöllistä tukea tai Aikamarkkinoilta konkreettista, kertaluonteista apua avunsaajan määrittelemissä tarpeissa.

Seurakunnan Lähimmäispalvelun esittelyn kautta pyrittiin lisäämään sen tunnettua paikkakunnalla ja saamaan uusia mahdollisia vapaaehtoisia kiinnostumaan toiminnasta. Aiemmin pitkän aikavälin tavoitteena oli myös mahdollisuuksien mukaan saada Aikamarkkinat-tapahtumaa jatkamaan ja uudelleen järjestämään jokin taho. Tämä olisi kuitenkin vaatinut enemmän aikaa. Toimintaa jatkavan tahon löytyminen ei kuitenkaan ollut välttämätöntä opinnäytetyönä kertaluonteisesti toteutettavan aktiviteetin onnistumiselle.

5.2 Eettisyyden ja luotettavuuden huomioiminen

Luotettava opinnäytetyön tekijä perustelee työssään tekemänsä valinnat. Tämän hän tekee vetoamalla aikaisemmin tuotettuun tietoon tai omaan opinnäytteeseen. (Vilkkä & Airaksinen 2003, 80-81.) Tähän olen omassa työssäni pyrkinyt. Lähteiden valinnassa olen pyrkinyt lähteiden luotettavuuteen ja monipuolisuuteen.

Eettiset näkökulmat olen niin ikään parhaani mukaan ottanut huomioon. Ne eettiset periaatteet, joiden mukaan yhteiskunnassa yleisesti toimitaan, pätevät myös kehittämistyössä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2014, 48). Näiden eettisten normien mukaan olen opinnäytetyötäni toteuttaessani pyrkinyt toimimaan. Toimintapisteellämme toimimme avoimesti, ja esimerkiksi Aikamarkkinat-osion informaatioteksteissä kerrottiin, että osallistuminen tapahtuu omalla vastuulla. Suunnitteluvaiheessa pohdin sitä, onko osallistujien puhelinnumeroiden haitallista olla kaikkien näkyvissä, mutta tulin siihen tulokseen, että jos osallistujat tietävät puhelinnumeronsa näkyvän ilmoituksessa kaikille lukijoille ja he siitä huolimatta tekevät ratkaisun osallistumisesta, asiassa ei ole mitään ongelmallista. Tarkistin myös, että Aikapankin ideaa on luvallista lainata. Palautetta pyytäessäni kerroin palautteen antajille selkeästi heidän anonymiteettinsa turvaamisesta opinnäytetyön kirjallisessa raportissa.

6 KÄYTÄNNÖN TOTEUTUS

Pudasjärven Hirsikampuksella järjestettiin maaliskuussa 2017 Satakielipäivä, joka sisälsi pienemmän iltapäivätapahtuman koululaisille sekä kaikille avoimen iltatapahtuman. Tapahtumassa oli erilaisia toimintapisteitä ESIKOTO-hankkeelta sekä Pudasjärvellä toimivilta kolmannen sektorin toimijoilta. Tarjolla oli myös monikulttuurista ruokaa ja musiikkia. Opinnäytetyönäni toteutin yhdessä Pudasjärven seurakunnan kanssa tapahtumassa yhden toimintapisteistä. Pisteemme käsitteli vapaaehtoistoimintaa, ja siinä oli kaksi osaa. Toisen osan nimi oli Aikamarkkinat ja toisen Lähimmäispalvelu. Toimintapisteemme oli esillä sekä koululaisten tapahtumassa että avoimessa iltatapahtumassa.

Tapahtumaa suunniteltiin sen järjestäjätahojen voimin tammikuusta 2017 lähtien, ja tässä suunnittelutyössä olen itsekin ollut mukana. Tapahtumassa opinnäytetyönäni järjestämästäni toimintapisteen kokonaisuudesta vastasivat lisäksi Pudasjärven seurakunnan diakoniatyöntekijät. Halusin pyytää pistettä kanssani toteuttamaan juuri diakoniatyöntekijät, sillä siten syntyi luonteva yhteys suoritettavaan diakonin tutkintooni. Kaksiosaiseen toteutustapaan päädyimme sen vuoksi, että diakoniatyöntekijät pitivät Aikamarkkinoiden ideaa hieman vieraana diakonian periaatteille eivätkä halunneet toteuttaa sen ympärille keskittyvää pistettä. Olin kuitenkin jo ennen yhteydenottoa seurakuntaan ehtinyt sopia ESIKOTO-hankkeen kanssa Aikamarkkinoiden toteuttamisesta. Päätimme siis yhdistää pisteeseen lisäksi seurakunnan olemassa olevan vapaaehtoistyön toimintamuodon, Lähimmäispalvelun, esittelyn. Toimintapisteen osioista Aikamarkkinoiden suunnittelu ja toteutus oli minun vastuullani. Lähimmäispalvelu-osio suunniteltiin yhdessä, mutta toteutuksesta ja materiaaleista vastasivat diakoniatyöntekijät.

Laadin pisteen molempiin osioihin lyhyet taulumaiset informaatiotekstit sekä Aikamarkkinat-osioon toimintaohjeet. Kaksiosaisessa toimintapisteessämme käytimme värikoodeja; keltaista väriä Aikamarkkinoiden puolella ja vihreää väriä Lähimmäispalvelun puolella. Pisteemme käsitti yhteisen pöydän, joka – samoin kuin ohje- ja informaatiotekstit – oli rajattu käyttäen värikoodeja. Koska päätapahtumaan osallistui paljon muita kieliä kuin suomea puhuvia, ymmärtämisen

helpottamiseksi pisteellä sekä kirjallisissa informaatioteksteissä että tarpeen mukaan suullisessa esittelyssä käytettiin suomen lisäksi englannin kieltä. Aikamarkkinoilla ilmoitukseen oli myös mahdollista kirjoittamisen lisäksi piirtää.

Arvioin, että pisteellämme päätapahtumaan osallistujista kävi noin puolet eli yhteensä useita kymmeniä ihmisiä. Kuitenkin toimintamme pisteellä jäi lähinnä esittelyn tasolle, sillä emme saaneet pisteen esittelemiin vapaaehtoistyön muotoihin osallistumaan kovinkaan paljon ihmisiä. Lähimmäispalvelusta monet olivat kiinnostuneita kuulemaan tarkemmin, mutta vain yksi halusi toimintaan mukaan. Aikamarkkinoiden ideaa niin ikään esiteltiin kaikille pisteellä kävijöille, mutta se keräsi vain viisi osallistujaa.

6.1 Aikamarkkinat

Pisteellä oma vastuualueeni oli Aikamarkkinat-osio, jossa tarkoituksena oli *Aikapankin* (ks. www.aikapankit.fi) toimintaidean mukaisesti vaihtaa työtä palvelusten muodossa aikaan. Tarkoituksena oli, että osallistuja esittää tarjouksen palveluksesta, toteuttaa sen palveluksen vastaanottajalle ja saa palkakseen palveluksen keston verran aikaa. Ansaitsemansa aika hänen oli mahdollista käyttää valitsemalla ja vastaanottamalla itse kestoltaan saman mittainen palvelus joltakulta toiselta. Periaatteena oli, että palvelusten sisältö määritellään itse, ja kaikkea työtä pidetään samanarvoisena. Pisteellä käytettiin ilmoitustauluja, johon kiinnitettiin puhelinnumerolla varustettuja ilmoituksia. Avun tarjoaminen tapahtui joko tarjoamalla sitä Tarjoukset-ilmoitustaulun ilmoituksella tai valitsemalla Pyyntö-ilmoitustaululta itselle sopiva ilmoitus, johon vastata. Vastaavasti avun pyytäminen tapahtui pyytämällä sitä ilmoituksella Pyyntö-ilmoitustaulussa tai valitsemalla Tarjoukset-ilmoitustaululta omaan avuntarpeeseen sopiva ilmoitus ja vastaamalla siihen. Ilmoitukseen oli kirjoittamisen lisäksi mahdollista myös piirtää.

Aikamarkkinoiden informaatiotekstissä kerrottiin, että palvelusten pyytäminen ja vastaanottaminen tapahtuu kunkin omalla vastuulla, eikä vastausta jokaiseen ilmoitukseen ole mahdollista taata. Suosituksena oli, ettei sellaisia palveluksia

pyydetäisiin, joita olisi muuten aikomus ostaa paikallisilta yrittäjiltä. Jotta avunpyyntöjen ja -tarjousten osuudet pysyisivät suurin piirtein tasapainossa, eikä ainakaan avunpyyntöjen määrä kasvaisi kovin paljon suuremmaksi kuin tarjousten, osallistujia pyydettiin esittämään avunpyyntöjä kohden saman verran avuntarjouksia.

Ihmiset olivat kiinnostuneita kuulemaan Aikamarkkinoiden ideasta, mutta monitakaan ihmistä ei lähtenyt mukaan tarjoamaan ja pyytämään palveluksia. Ilmoituksia tuli yhteensä viisi, joista yhteen ei vastattu. Syyksi osallistumattomuudelle esitettiin muun muassa sitä, ettei tarvitse missään apua tai ei ole aikaa auttaa muita. Useimmat eivät kuitenkaan perustelleet osallistumattomuuttaan mitenkään.

6.2 Lähimmäispalvelu

Lähimmäispalvelu on Pudasjärven seurakunnan diakoniatyön vapaaehtoistyön muoto, joka antaa lähimmäisapuna iloa ja vaihtelua avunsaajan arkeen. Käytännössä työ sisältää usein vierailuja tuensaajan kotona tai osallistumista kodin ulkopuoliseen elämään yhdessä hänen kanssaan. Lähimmäisen ei ole tarkoitus olla ”kotiapulainen” tai korvata erilaisia palveluita. Luonteeltaan lähimmäispalvelu on pitkäkestoista ja säännöllistä, ja siitä tehdään kirjallinen sopimus. Lähimmäispalvelussa toimivat tehtävään koulutetut vapaaehtoiset yksin tai pareittain seurakunnan vakuuttamina. (Pudasjärven seurakunta i.a.)

Toimintapisteen toisen osan, lähimmäispalvelun, toteutuksen suunnittelu tapahtui yhteistyössä Pudasjärven seurakunnan diakoniatyöntekijöiden kanssa. Toimintapisteen selkeyden vuoksi päätimme, että diakoniatyöntekijä vastaa käytännön toteutuksesta pisteen lähimmäispalvelu-osassa. Siinä esiteltiin seurakunnan lähimmäispalvelua suullisesti sekä kuvien ja esitteiden kautta. Vapaaehtoiseksi haluavien hakemuksia ja lähimmäispalvelupyyntöjä oli myös vaurauduttu vastaanottamaan. Pisteellä oli paikalla myös lähimmäispalvelun vapaaehtoinen kertomassa toiminnasta omasta näkökulmastaan.

Lähimmäispalvelu oli monille pisteellä kävijöille ennestään tuntematon diakonia-työn toimintamuoto. Useimmat pitivät myönteisenä asiana sitä, että tällaista apua on tarjolla sitä tarvitseville. Kuitenkaan kukaan ei ollut kiinnostunut vapaaehtoiseksi lähimmäispalvelijaksi ryhtymisestä. Ne, jotka mainitsivat syyn tälle, kertoivat, että heillä ei ole aikaa tai he eivät mielestään osaa tehdä tällaista vapaaehtoistyötä. Myöskään pyyntöjä lähimmäispalvelijan saamiseksi itselle ei juuri tullut; ainoastaan yksi henkilö ilmaisi kiinnostuksensa hakeutua Lähimmäispalvelun tuen saajaksi.

7 ARVIOINTI

Satakielipäivän suunnitteluun järjestäjätahot paneutuivat hyvin. Suunnittelupalavereita, joissa olin itsekkin mukana, oli yhteensä kuusi. Tapahtuman suunnittelussa sovittiin yhteiset raamit, joiden sisällä kukin toimintapisteen järjestäjä suunnitteli oman pisteensä sisällön. Yhteistyössä Pudasjärven seurakunnan diakoniatyöntekijöiden kanssa toteuttamani pisteen sisältö suunniteltiin huolellisesti. Suunnittelutyön merkeissä tapasimme diakoniatyöntekijöiden kanssa neljä kertaa.

Satakielipäivän mainonnasta vastasivat tapahtuman järjestäjätahot. Vastuun jakaminen mainonnasta oli tämän tapahtuman yhteydessä tarkoituksenmukainen, koska erilaisten pisteiden toteuttajia oli tapahtumassa useita. Selkeintä siis oli, että itse tapahtuman järjestäjät ottavat mainonnan kokonaisuuden toteuttamisen vastuulleen. Tapahtumaa mainostettiin enimmäkseen internetissä. Mainonta jäi ikävä kyllä puutteelliseksi; se olisi kaivannut monipuolisempia kanavia ja mainostus tapahtui tapahtuman ajankohdan kannalta liian myöhään. Uskon, että tehokkaammalla mainostuksella tapahtumaan olisi osallistunut enemmän ihmisiä.

Toimintapisteen esillepano oli selkeä. Värikoodin ansioista pisteen molemmat osiot erottuivat omiksi kokonaisuuksikseen, informaatiotekstit olivat selkeitä, esitteitä ynnä muita materiaaleja oli riittävästi ja suullinen esittely toimi luontevasti kirjallisen informaation tukena.

Osallistujamäärällä mitattuna toteutetun kaltainen toteutustapa ei ollut toimivin mahdollinen. Vaikka pisteen kaksi osaa pyrittiin pitämään omina kokonaisuuksinaan, yksinkertainen yksiosainen piste olisi silti ollut selkeämpi ratkaisu. Lähimmäispalvelu on olemassa oleva ja toimiva toimintamuoto, mutta Aikamarkkinoiden osalta paremmin olisi luultavasti toiminut erilainen toteutustapa. Toisenlainen toteutustapa olisi myös ottanut jäljempänä pohtimani vähäisen osanoton syyt paremmin huomioon.

7.1 Riskit ja niiden toteutuminen

Ennen tapahtumaa arvioin mahdollisia riskejä, joita voisi ilmetä. Suurimman riskin ajattelin olevan se, ettei pisteelle tulisi yhtään kävijää. Tähän johtavia haasteita arvioin olevan olemassa liittyen kahteen tosiseikkaan: hankkeen kohderyhmään ja pienen paikkakunnan olosuhteisiin. ESIKOTO-hankkeen kohderyhmä, turvapaikanhakijat ja hiljattain kuntapaikan saaneet, eivät välttämättä osaa vielä suomen kieltä niin hyvin, että itsenäisesti pääsisivät perille toimintapisteen ideasta ja osaisivat toimia siinä. Pienen paikkakunnan haasteet ovat siinä, että järjestettäviiin tapahtumiin yleensä ei saavu kovin paljon ihmisiä, ja heitä on vaikea saada osallistumaan mihinkään. Pisteeseen toisen osan, Aikamarkkinoiden, näkökulmasta haaste oli olemassa myös paikalliseen elinvoimaisuuteen ja yrittäjyyteen liittyen. Koska pienellä paikkakunnalla on pieni kuluttajajoukko ja yrityksiä on vähän (kuitenkin Aikamarkkinoiden näkökulmasta yllättävän kattavasti), Aikamarkkinoiden kautta syntyvä vapaaehtoistyö on teoriassa kilpailija paikallisille yrittäjille. Oli siis mietittävä, täytyykö sellaiset palvelut ja palvelukset rajata Aikamarkkinoilla pois, joita on tarjolla paikallisilla yrittäjillä maksusta. Päädyin tekemään rajauksen niin, että tällainen rinnakkaisen palvelun tarjoaminen (esimerkiksi hartiahieronta) on sallittua, jos palvelun vastaanottaja joka tapauksessa jättäisi palvelun ostamatta yritykseltä (esimerkiksi ei missään tapauksessa aikoisi käydä hierojalla).

Arvioin myös yhdeksi haasteeksi Aikamarkkinoilta yli jäävät avuntarjoukset ja -pyynnöt. Oli mahdollista pyrkiä siihen, että tarjoukset ja pyynnöt suurin piirtein vastaisivat lukumäärällisesti toisiaan. Kuitenkaan ei voinut tietää, tulisivatko kysyntä ja tarjonta eri palveluksissa vastaamaan sopivasti toisiinsa, vai olisiko joistakin palveluista yli- tai alitarjontaa.

Suurin riski, pisteellä kävijöiden puute, ei toteutunut. Pisteellä vieraili suuri osa Satakielipäivän kävijöistä. Kuitenkin, jos *kävijöiden* lisäksi laajennetaan riskiä koskemaan myös *osallistujia*, riskin voidaan ajatella toteutuneen. Kumpaankaan pisteen osioon, Aikamarkkinoihin ja Lähimmäispalveluun, ei saatu osallistumaan juurikaan ihmisiä.

Yli jääneitä ilmoituksia ei yhtä lukuun ottamatta tapahtumassa tullut. Jos niitä olisi tullut paljon, ilmoituksiin olisi voinut yrittää tapahtuman jälkeen vastata esimerkiksi hyödyntämällä seurakunnan diakoniatyötä tai vaikkapa sosiaalisen median hyväntekeväisyysryhmiä. Toisaalta koska pisteellä osallistujille tehtiin selväksi, että jokaiseen ilmoitukseen ei voi antaa vastaamistakuuta, ei yli jääneille yksittäisille ilmoituksille välttämättä olisi tarvinnut tehdä mitään.

7.2 Tavoitteiden toteutuminen

ESIKOTO-hankkeen tavoitteisiin peilaten Satakielipäivän ja siinä oman toimintatapasteeni järjestäminen oli hyvä asia ja palveli hankkeen tavoitteita. Hankkeessa aiemmin toteutetun kartoituksen mukaan turvapaikanhakijat itse toivovat mahdollisuuksia tehdä vapaaehtoistyötä (Vatka 2016).

Lyhyen aikavälin tavoitteet – mielekkään tekemisen ja osallistumismahdollisuuksien tarjoaminen, kontaktien ja vuorovaikutuksen lisääntyminen ja ennakkoluulojen vähentyminen – toteutuivat osittain. Pisteellämme oli tarjolla tekemisen, osallistumisen ja avunsaannin mahdollisuuksia monipuolisesti, joskaan näihin mahdollisuuksiin eivät kovinkaan monet tarttuneet. Pisteellä vierailijoiden kesken syntyi vuorovaikutusta ja keskustelua. Syvemmät kontaktit turvapaikanhakijoiden ja kantaväestön kesken mahdollistunevat paremmin niille henkilöille, jotka lähtivät mukaan Aikamarkkinoihin ja Lähimmäispalveluun. Suuremman joukon osallistuessa olisi myös kontakteja syntynyt enemmän ja ehkä ennakkoluulotkin vähentyneet, kun olisi huomattu turvapaikanhakijoiden haluavan osallistua ja auttaa kanssaihmissiään.

Pitkän aikavälin tavoitteina oli tehdä Pudasjärven seurakunnan Lähimmäispalvelua tunnetuksi paikkakunnalla ja saada mahdollisesti uusia vapaaehtoisia ryhtymään toimintaan mukaan. Tavoite täyttyi tunnettuuden lisäämisen osalta hyvin, sillä useimmille pisteellä vieraileville Lähimmäispalvelu ei ollut ennestään tuttu. Kävijöille esiteltiin Lähimmäispalvelua sekä kirjallisesti lyhyellä ”tietoiskulla” ja esitteillä että suullisesti Lähimmäispalvelua organisoivan työntekijän sekä vapaaehtoisen lähimmäispalvelijan kertomana. Esittelyä tuki Lähimmäispalve-

lun toiminnasta kertova valokuvasarja. Kuitenkin, vaikka pisteellä esiteltiin Lähimmäispalvelua monipuolisesti ja suhtautuminen siihen oli pelkästään myönteistä, ei tavoite uusien vapaaehtoisten rekrytoinnista täytynyt.

7.3 Palaute

Toiminnallisen opinnäytetyön arvioinnissa oman subjektiivisen arvioinnin täydennykseksi kannattaa kerätä palautetta kohderyhmältä (Vilkkä & Airaksinen 2003, 157) eli tässä tapauksessa Satakielipäivän osallistujilta. Pyysin toimintapisteestämme jälkikäteen palautetta kolmelta henkilöltä. Heistä kaksi osallistui tarjottuun toimintaan ja yksi ei osallistunut.

Kaikkien palautteiden antajat pitivät toimintapisteen ideasta. Jatkokehitettyä Aikamarkkinoiden idea voisi vapauttaa aikaa jonkin epämukavan työn tekemiseltä jonkin sellaisen tekemiselle, josta itse nauttii. Avun saamisen tarpeellisuus nähtiin kaikkia ihmisiä koskettavana asioina. Hyvinä asioina palautteissa pidettiin avun saamisen ja antamisen tapojen monipuolisuutta sekä kontaktien mahdollistumista muualta kuin Suomesta tulevien kanssa.

Toimintapisteen toteutustavassa palautteen antajat näkivät eniten muutostarpeita. Kun osan kohderyhmästä muodostavat suomen kieltä huonosti taitavat ihmiset, pisteen kaksiosaisuus voi aiheuttaa epäselvyyksiä. Ylipäätään kaikenlainen toiminta, jossa käytetään kirjallisia ohjeita, ei avaudu sellaisille ihmisille, jotka eivät kunnolla osaa mitään niistä kielistä, joilla ohjeet on kirjoitettu. Suullisesta-kaan ohjeesta ei tällöin ole apua. Palautteen antajat olivat myös sitä mieltä, että mainonnan puutteet verottivat tapahtumassa ja pisteellä kävijöitä.

Aikamarkkinoiden osalta avuntarjousten ja -pyyntöjen esittäminen tuntemattomille on palautteiden mukaan vaikeaa. Oma avuntarve voi olla sellaisessa asiassa, jossa ei luottamus- ja turvallisuusnäkökohdat huomioiden voi ottaa apua vastaan tuntemattomalta. Palautteissa tuli esiin omana tai muiden ihmisten toimintaan osallistumattomuuden syinä myös oma ujous ja epäluulot ottaa avun antamis- tai pyytämistarkoituksessa yhteyttä tuntemattomaan ihmiseen, suomalaisten koettu epäsosiaalisuus sekä haluttomuus olla tekemisissä muiden kuin

toisten suomalaisten kanssa. Lähimmäispalvelu-osiossa osallistujien määrään saattoi vaikuttaa se, että kyse on kirkon toiminnasta.

Kehittämissideoina palautteen antajat esittivät jonkinlaisen tulkkauksen järjestämisestä. Aikamarkkinoiden osalta kertaluontoisen tapahtuman sijaan paremmin saattaisi toimia jatkuva konsepti, jossa voisi hyödyntää esimerkiksi sosiaalista mediaa.

8 POHDINTA

Toimintapisteellämme oli eräällä tavalla kyse toimijan pyrkimyksestä vaikuttaa toisiin toimijoihin. Tällöin tilanteelta vaaditaan sitä, että vaikutettavalla on mahdollisuus hyötyä ja saavuttaa omia intressejä, kun hän toimii siten kuin vaikuttaja haluaa (Hallamaa 2017, 177). Lähtökohtaisesti tilanne toimintapisteen toteuttamisessa oli juuri tällainen. Pisteellä me vaikuttajina pyrimme vaikuttamaan kävijöihin eli saamaan heidät osallistumaan toimintaan. Toimiessaan haluamallamme tavalla heidän oli mahdollista saavuttaa konkreettista hyötyä esimerkiksi palveluksen muodossa.

Voisi kuvitella, että esikotoutujien lisäksi esimerkiksi eläkeläisillä ja työttömillä olisi aikaa vapaaehtoistyölle. Pudasjärvellä on paljon molempia viimeksi mainittuihin ryhmiin kuuluvia: ikärakenne on ikääntyneisiin painottuva (yli 64-vuotiaita 28,3 % vuonna 2016) ja työttömien osuus työvoimasta Pohjois-Pohjanmaan korkeimpiin kuuluva (16,6 % maaliskuussa 2017) (Tilastokeskus 2017 ja Työ- ja elinkeinoministeriö 2017). Tästä näkökulmasta olisi voinut helposti luulla, että Lähimmäispalvelu ja Aikamarkkinat -piste olisi tavoittanut suuremman osallistujajoukon. Näin ei kuitenkaan käynyt. Osallistumattomuuden ajattelun johtuneen useista tekijöistä.

Toimintapisteellä kävijöistä osa mainitsi passiivisuudelleen jonkin perustelun. Niitä olivat ajanpuute, koettu taitojen puute tai avun saamisen tarpeettomuus. Nämä perustelut ovat kuitenkin helposti kumottavissa, koska tarjolla oli monipuolisia auttamisen mahdollisuuksia. Kiireistä arkea elävälle Aikamarkkinat mahdollistaa ainoastaan kerran tapahtuvan palveluksen tekemisen, josta saa vastaavasti itselleenkin apua. Taitojen puute ei ole osallistumisen este Lähimmäispalvelussa, koska siinä vapaaehtoinen toimii ”tavallisen ihmisen taidoin” ja saa lisäksi tehtävänsä koulutuksen kurssilla. Myöskään Aikamarkkinoilla ei edellytetty erityisiä taitoja, vaan osallistujien oli tarkoitus itse määritellä ne tehtävät, joissa haluavat olla avuksi. Mielestäni avun saamisen tarpeettomuuskaan ei ole uskottava peruste, koska ani harvalla meistä on sellaista elämäntilannetta, jossa ei olisi pienintäkään avun tarvetta tai sijaa palveluksen vastaanottamiselle.

Eräs osallistujamäärään oletettavasti vaikuttanut seikka, joka tuli myös palautteen antajien kommenteissa esiin, on pisteemme kaksiosaisuus. Vaikka erottelimme ne värikoodeilla ja esillepanolla selkeästi omiksi osikseen, saattoi kokonaisuus jäädä joillekin epäselväksi. On mahdollista, että toimintaan osallistuminen näyttäytyi monimutkaisena ja vaikeana etenkin suomen tai englannin kieltä puutteellisesti taitaville, vaikka yritin kiinnittää selkeyteen ja yksinkertaiseen toteutustapaan huomiota. Sellaisille pisteellä kävijöille, joiden suomen tai englannin kielen osaaminen on puutteellista, ei pisteen sisältö varmastikaan tullut selväksi. Niinpä heillä ei ollut edellytyksiä myöskään osallistua.

Heikki Hiilamo ja Kirsi Hiilamo ovat todenneet, että lähimmäisyyden ongelma on lähimmäisyyden valikoitumisessa eli avun kohdentumisessa vain tutuille ja läheisille ihmisille heidän usein pieniin avuntarpeisiinsa. Tunteettomat ihmiset jäävät todennäköisemmin ilman apua, vaikka heidän avuntarpeensa olisikin suurempi. (Hiilamo & Hiilamo 2007, 126.) Aikamarkkinoilla ja Lähimmäispalvelussa apua saavat ihmiset olivat mahdollisille avunantajille tunteettomia, mikä saattoi myötävaikuttaa lopputulokseen. Ehkä voi olla niin, että jos ihmisen avun antamisen resurssit tulevat käytetyiksi hänen läheistensä auttamiseen, ei hän koe viitsivänsä, jaksavansa tai ehtivänsä enää auttaa muita. Ajattelen, että toimintapisteellä myös esimerkin voima oli suuri: kun ihmiset huomasivat, että muutkaan eivät osallistu, heidän ei halunnut tai uskaltaneet tulla mukaan.

Satakielipäivän mainonnan puutteellisuus myös lienee yksi syy. Paremmalla mainonnalla olisi ehkä saavutettu suurempi osallistujamäärä. Erikseen toimintapisteemme mainostamisella etukäteen olisi saatu pisteen sisältö jo etukäteen tutuksi ihmisille. Joskus on niin, että kun asiaa ja osallistumista voi harkita etukäteen, on osallistuminen myös todennäköisempää.

Kieliongelman (jota yritettiin lieventää muun muassa käyttämällä suomen ohella englantia) lisäksi oletettavissa on, etteivät kaikki ESIKOTO-hankkeen kohdeyhmään kuuluvat eli vastaanottokeskuksen asiakkaat Pudasjärvellä tulleet mukaan Satakielipäivään. Jotta toimintapisteiden järjestämisellä tavoitellut osallistumisen ja avunsaannin mahdollisuudet olisivat koskeneet mahdollisimman laajaa joukkoa, olisi voinut olla hyvä vieraila ennen tapahtuman järjestämistä vastaanottokeskuksessa esittelemässä toimintapistettä jollakin tavoin. Tällöin olisi ollut

mahdollista myös vastaanottaa etukäteen ilmoituksia Aikamarkkinoille ja yhteydenottoja Lähimmäispalveluun.

On toki muistettava suhteuttaa saavutettu osallistujamäärä yleisesti realistiseen odotukseen osallistujien mahdollisesta määrästä harvaan asutulla ja asukasmäärältään pienellä paikkakunnalla. Tätä taustaa vasten ei toimintapisteen osallistujamäärä ollut huono. Kuitenkin laajemman osallistujajoukon myötä Aikamarkkinat ja Lähimmäispalvelu -pisteellä olisi ollut mahdollista saavuttaa paljon positiivisia asioita. Osallisuus olisi lisääntynyt Aaro Harjun (2005, 69) käsitämällä tavalla eli motivoitumisen ja osallistumisen kautta. Pienen paikkakunnan rajalliset vapaa-ajan vieton ja tekemisen mahdollisuudet olisivat ainakin hetkellisesti parantuneet. Sekä vastaanottokeskuksen asiakkaiden että paikallisväestön osallistuminen olisi voinut edesauttaa kaksisuuntaista esikotoutumista ja jatkuessaan vapaaehtoistoiminta olisi voinut juurruttaa edelleen kotoutumisvaiheessa olevia maahanmuuttajia Pudasjärvelle. Tervetullutta vaihtelua olisi nähdä turvapaikanhakijat itsensä vapaaehtoisina vapaaehtoistoiminnan kohteena olemisen sijasta.

Opinnäytetyönäni toteutettu toimintapiste antoi kehittämisenäkökulmasta arvokasta oppia toteutetun kaltaisen toiminnan järjestämisestä. Vastaavanlaista toimintaa toteutettaessa kannattaa huomioida tässä työssä esiin tulleet kehittämiskohteet. Aikamarkkinoiden kaltaisessa toiminnassa paremmin toimisi luultavasti jatkuva toimintamalli esimerkiksi internetissä tai säännöllisesti toistuva toimintamuoto, jolloin se paremmin vakiinnuttaisi paikkansa. Etenkin, kun kohderyhmänä on kieltä puutteellisesti osaavia ihmisiä, avainasemassa on toteutuksen yksinkertaisuus, selkeys ja käytännönläheisyys. Voi olla myös hyvä pohdita tulkkauksen tai muunlaisen avustamisen tarpeellisuutta.

9 LÄHTEET

- Elenius, Antti 2007. Avaran diakonian puolustus. Teoksessa Latvus, Kari & Elenius, Antti (toim.) Auttamisen teologia. Helsinki: Kirjapaja. 158-176.
- ESIKOTO-hanke 2016. Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset).
- Fong, Eric & Shen, Jing 2016. Participation in voluntary associations and social contact of immigrants in Canada. *American Behavioral Scientist* 2016, Vol. 60 (5-6). 617-636.
- Grönlund, Henrietta 2009. Kuka pääsee tekijäksi kirkkoon? Heikossa työmarkkina-asemassa olevien osallisuus kirkon työstä ja vapaaehtoistoiminnasta. Teoksessa Diakonia ry; Kirkkohallitus & Diakonia ja yhteiskuntatyö 2009. Työ ja osallisuus. Diakonian vuosikirja 2009. 79-97.
- Hallamaa, Jaana 2017. Yhdessä toimimisen etiikka. Gaudeamus.
- Harju, Aaro 2005. Kansalaisyhteiskunta vapaaehtoistoiminnan innoittajana. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino. 58-80.
- Harju, Aaro 2003. Yhteisellä asialla. Kansalaistoiminta ja sen haasteet. Kansanvalistusseura.
- Helminen, Marja-Liisa & Keski-Petäjä, Miina 26.1.2016. Miksi turvapaikanhakijat eivät vielä näy väestötilastoissa? Tieto & Trendit. Talous- ja hyvinvointikatsaus. Tilastokeskus. Viitattu 27.11.2017. <http://tietotrendit.stat.fi/mag/article/152/>
- Hiilamo, Heikki & Hiilamo, Kirsi 2007. Apua? Lähimmäisyyden perusteet. Helsinki: Kirjapaja.
- Kopperi, Kari 2007. Miksi rakastaa lähimmäistä? Luterilaisen diakonian teologian lähtökohtia. Teoksessa Latvus, Kari & Elenius, Antti (toim.) Auttamisen teologia. Helsinki: Kirjapaja. 143-157.
- Kirkkohallitus 2007. Meidän kirkko – osallisuuden yhteisö. Strategia vuoteen 2015.
- Kirkkohallitus 2006. Enemmän kuin työmuoto. Vapaaehtoistoiminta kirkossa. Suomen ev. lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2006:3.
- Laki kotoutumisen edistämisestä 2010/1386. 30.12.2010.

- Meriluoto, Taina & Marila-Penttinen, Leena 2015: Mikä osallisuus, mikä kokemusasiantuntijuus? Teoksessa Meriluoto, Taina; Marila-Penttinen, Leena & Lehtinen, Essi (toim.) Osallisuus. Osallisuuden ja kokemusasiantuntijuuden käsikirja. Ensi- ja turvakotien liiton käsikirja 2. Ensi- ja turvakotien liitto. 6-37.
- Moilanen, Anu-Maarit 2013. Kokemuksia Koti maalla -hankkeesta. Teoksessa Puoskari, Silja (toim.) Me maalla. Menetelmäopas yhteisötyöhön. Maahenki.
- Morales Vivallo, Daniella & Nilsson, Richard 2014. En studie om motivation till ideelt arbete – ” Att ge dem någonting ger ju miq någonting”. Kandidatsuppsats. Södertörns högskola. Institutionen för samhällsvetenskaper.
- Nichols, Geoff & Ralston, Rita 2011. Social inclusion through volunteering: The legacy potential of the 2012 Olympic Games. *Sociology* 45 (5). 900-914.
- Niemi, Hanna & Siirto, Ulla 2017. Hätämajoituksesta Aleppon kelloihin. Evanke-lis-luterilaisten seurakuntien turvapaikkatyö Suomessa. Kirkon tutkimuskeskuksen verkkojulkaisuja 49. Kirkon tutkimuskeskus. Viitattu 27.11.2017.
[http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/B2D9A839490F9885C22580DD003E3453/\\$FILE/KKH_Hatamajoituksesta_Aleppon_kelloihin_verkkojulkaisu.pdf](http://sakasti.evl.fi/julkaisut.nsf/B2D9A839490F9885C22580DD003E3453/$FILE/KKH_Hatamajoituksesta_Aleppon_kelloihin_verkkojulkaisu.pdf)
- Norling, Inger 2016. Individualism och egoism i frivilligt socialt arbete. En kvalitativ studie om vad som motiverar människor till att engagera sig i frivilligt socialt arbete. Opinnäytetyö. Högskolan Väst, Institutionen för individ och samhälle. Socialpedagogiska programmet.
- Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta 2005. Vapaaehtoisuuden anti, arvot ja osallisuus murroksessa. Teoksessa Nylund, Marianne & Yeung, Anne Birgitta (toim.) Vapaaehtoistoiminta. Anti, arvot ja osallisuus. Tampere: Vastapaino. 13-38.
- Ojasalo, Katri; Moilanen, Teemu & Ritalahti Jarmo 2014. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: Sanoma Pro.

- Oulun diakonissalaitos 2017. ESIKOTO – esikotouttamisen kehittämishanke Pohjois-Pohjanmaalla. Viitattu 23.2.2017. <http://www.odl.fi/tutkimus-ja-koulutus/kehittamishankkeet/hyvinvointihankkeet/esikoto/>
- Ponkilainen, Maria 2016. ”Nyt mä tiedän, että mä asun Suomessa.” Turvapainhakijoiden osallisuus liikunnallisissa kielityöpajoissa. Opinnäytetyö. Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma.
- Pudasjärven kaupunki 2011. Kuntasuunnitelma 2012-2018. Uusi, elinvoimainen ja ennakkoluuloton Pudasjärvi. Sopimus Pudasjärven kaupungin elinvoimaisuuden kehittämisestä. Viitattu 23.2.2017. http://www.pudasjarvi.fi/images/liitteet/suunnitelmat-ohjelmat/kuntasuunnitelma_20111219.pdf
- Pudasjärven seurakunta i.a. Lähimmäispalvelusopimus.
- Saartenoja, Antti 2010. Maahanmuuttajan ja maaseudun välisestä suhteesta. Teoksessa Harilahti-Juola, Virpi; Dannert, Nina & Maaseudun Sivistysliitto 2010. Koti Maalla. Käsikirja maahanmuutosta. Maahenki. 25-41.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2015. Jokainen on osallinen – kirkon vapaaehtoistoiminta.
- Tilastokeskus 2017. Kuntien avainluvut. Viitattu 16.5.2017. <http://www.stat.fi/tup/alue/kuntienavainluvut.html#?year=2017&active1=SSS>
- Työ- ja elinkeinoministeriö 2017. Työnvälitystilasto 2017:3. Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsaus, maaliskuu 2017. Oulu: Elinkeino, liikenne- ja ympäristökeskus. Viitattu 16.5.2017. <http://www.temtyollisyyskatsaus.fi/Pohjois-Pohjanmaa.aspx>
- Työ- ja elinkeinoministeriö i.a. Kotouttaminen.fi -verkkopalvelu. Kotoutumisen kaksisuuntaisuus. Viitattu 23.2.2017. http://www.kotouttaminen.fi/kotouttaminen/kotouttaminen/kotouttamisty-on_taustaa/kotouttamistyyn_periaatteet/kotoutumisen_kaksisuuntaisuus
- Van Ingen, Eric & Kalmijn, Matthijs 2010. Does voluntary association participation boost social resources? Social Science Quarterly 6/2010. Vol. 91, number 2.

- Vatka, Päivi 2016. Esikoto-hanke. PowerPoint-esitys 13.12.2016.
<http://www.aikopa.fi/loader.aspx?id=f5df64d1-5a0a-4c70-aa7d-b8ac5086679a%20>
- Viitanen, Taru 2016. "Halu auttaa": laadullinen haastattelututkimus maahanmuuttajien kokemuksista ja käsityksistä vapaaehtoistoiminnasta. Pro gradu -tutkielma. Lapin yliopisto, kasvatustieteiden tiedekunta.
- Vilka, Hanna & Airaksinen, Tiina 2003. Toiminnallinen opinnäytetyö. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Tammi.
- Wang, Lili & Handy, Femida 2013. Religious and secular voluntary participation by immigrants in Canada: How trust and social networks affect decision to participate. *Voluntas* 2014. International Society for third-sector research. 1559-1582.
- Wiertz, Dingeman 2016. Segregation in civic life: Ethnic sorting and mixing across voluntary associations. *American Sociological Review* 2016, Vol. 81 (4). 800-827.
- Yeung, Anne Birgitta 2003. Kirkko, vapaaehtoistoiminta ja sosiaalinen pääoma. Teoksessa Helander, Eila (toim.) Muutoksen tulkkina. Kirkot ja yhteiskunnallinen elämä osana yhteiskuntaa. Mikkelin hiippakunnan tuomiokapituli. Helsingin yliopiston käytännöllisen teologian laitos. Käytännöllisen teologian laitoksen julkaisuja 106. Helsinki: Kirjapaja.306-319